

Relativno naopako

Pravobranitelji klasne borbe

Piše: Srećko Pulig

Interesantno istraživanje javnog mnijenja i njegovi rezultati, a koje se bavi percepcijom građana o diskriminaciji u društvu, objavljeni su ovih dana u medijima. Radi se o znanstvenom radu koji su zajedno naručili Centar za mirovne studije, Ured za ljudska prava i pučki pravobranitelj. Dakle, potpisuju ga zajedničkim snagama Vladin i nevladin sektor pravno-političkog konstruktiva zvanog Hrvatska. Da odmah iznesemo svoj zaključni dojam: istraživanje predstavlja veliki korak naprijed za civilnu i državnu institucionalnu scenu, koja je napokon u svoju sektorsku analizu, barem djelomično, uključila i fenomene socijalnog života, do sada "nevidljive" identitetsko-obranskom ljudsko-pravnom, ekološkom, mirotvornom, feminističkom itd. umu. O hrvatskoj socijalnoj državi da i ne govorimo. A to su fenomeni porijeklom iz ugroženog radnog i s time povezanog društvenog života većine stanovništva te s njima spojen osjećaj diskriminacije u radnih masa.

No, iskorak u pravom smjeru, baš zbog svoje polutanske prirode ili, drugim riječima, građanske i liberalne granice koju neće da prijede, još više ogoljuje staru istinu da je polovičnost angažmana na nekom nužno revolucionarnom putu pogubnija od otvorenog konfrontiranja suparnika, jasno razvrstanih s raznih strana povijesno-interesnih barikada. Ili, patetičnije i citatno: "Tko napravi po samorazumijevanju građansku revoluciju do pola i u repriznom terminu, sam sebi kopa grob." Građani Hrvatske smatraju da se njihova prava najviše krše i da su najviše diskriminirani na području rada i zapošljavanja (tako misli 58 posto ispitanih). Tu naoko jednostavnu činjenicu ne bi više nikad trebalo zaboraviti! A naročito ne kad nas naše političke i poslovne elite u mogućoj bliskoj budućnosti ponovno pokušaju mobilizirati za svoje identitetske "kulturološke" sukobe, npr. po pitanjima nacionalne i vjerske "ugroženosti" bilo koje "strane" u susjednoj BiH, o Bliskom istoku da i ne govorimo. Na drugom mjestu je diskriminacija pred sudovima (30 posto), zatim u postupanju policije (24 posto) i u zdravstvu (22 posto).

Tablica diskriminacije

Novinski komentatori su već primijetili da rezultati anketa nisu povoljni ni za sindikate. Jer, ako stvari tako stoje, radnici bi trebali hrliti u sindikate po pomoć, a njima se u nevolji obraća samo sedam posto zaposlenih. Ipak, dvije trećine anketiranih ne misli da "članovi sindikata samo stvaraju probleme", dakle to je manjinski stav preostale trećine. Zato treba biti oprezan u

tumačenju dobivenih rezultata kao znaku nepopularnosti sindikata, naročito kad znamo kome ta "nepopularnost", u državno-privatnom i s tim povezanom medijskom partnerstvu, jako odgovara, pa se i intenzivno proizvodi.

A sad ukratko o rasnoj, nacionalnoj i vjerskoj netoleranciji: to zlo očito je samoispunjavajuće proročanstvo, koje vladajuće elite ujedno i same proizvode i same nas (tj. sebi!) od njega štite! Jer, kako drugačije tumačiti rezultat po kojem samo jedna četvrtina građana smatra neprihvatljivim da njihovo dijete stupi u brak s osobom druge nacionalnosti, boje kože ili vjere? Pa, samo tako što mi, tročtvrtinski hegemoni nerasisitička i nenacionalistička, vjerski tolerantna većina nismo i dominantna sila u društvu! Ukratko, iako nas oko polovice izlazi na izbore, nismo dobro stratificirani, naše interese stranke loše zastupaju itd. i sl. Dakle, vladajuću atmosferu identitetskog nasilja održava dominantnom spontana no čvrsta ideologija represivnih i ideoloških aparata države (vojska, policija, vlada, Sabor, ali i školstvo i mediji u rukama vladajućih), a ne "politički nekulturan" narod, u što nas najviše pokušavaju uvjeriti oni ideološki najbliži neoliberalnom kapitalizmu.

A eksploatacija?

Tome nužno ne proturječi sljedeći stav, koji je izazvao najviše zgražanja komentatora: a to je da dvije trećine ispitanika misli kako "postoje ljudi čiji su politički stavovi takvi da bi im trebalo zabraniti pojavljivanje u medijima". Jer, on se može tumačiti i kao prestanak tolerancije spram netolerantnog sistema!

Iz istraživanja se vidi i postojanje tzv. zatvoreničke dileme, tj. da građani znaju da se od njih očekuje da izraze svoju vjersku i nacionalnu ugroženost, no u diskriminaciju po društvenim skupinama na velika vrata su ušli i siromašni, tj. socijalno porijeklo i imovinsko stanje građana kao veliki izvor diskriminacije. Zaključno, riječ diskriminacija ne može pokriti pojam koji na sva usta zaziva - onaj eksploatacije. A zašto njega nema u istraživanju? Pa jednostavno zato što nije pogodan za operacionaliziranje u vladajućim diskursima ideologije buržoaske parlamentarne demokracije. A to su ljudska prava, vladavina prava i uopće hegemonija postvarene pravne ideologije. Svaki politički pokret koji bi da danas brani interese radničkih klasa mora stoga dovesti u pitanje i nacionalističke pretenzije, ali i liberalnu "demokraciju". Inače može zauvijek čekati na državne i civilne pravobranitelje klasne borbe.

– rad i zapošljavanje	58 posto anketiranih
– pravosuđe	30 posto anketiranih
– postupanje policije	24 posto anketiranih
– zdravstvena zaštita	22 posto anketiranih